

Een Sociaal Pact voor Europa

EUROPEES VERBOND VAN VAKVERENIGINGEN

W

ij vakbondsleiders van Europa, verenigd in het Europees Verbond van Vakverenigingen, willen een oproep en voorstel doen voor een Sociaal Pact voor Europa.

Wij zien toenemende ongelijkheid, stijgende armoede en uitsluiting, massale werkloosheid, een arbeidsonzekerheid die met name jonge mensen treft, en een groeiende desillusie over het Europese project.

We zien een verontrustende stijging in nationalisme, racisme en vreemdelingenhaat. Deze trend, die verder wordt aangewakkerd door de lagelonenconcurrentie, zou er wel eens toe kunnen leiden dat het Europese project, dat vanaf het begin de steun van het EVV heeft, wordt afgewezen.

We zien dat de naoorlogse economische en sociale compromissen die tot de Europese Unie en het Europese sociale model hebben geleid, nu bedreigd worden, ondanks het feit dat dit unieke sociale model burgers en werknemers grote voordelen heeft gebracht en Europa heeft ontwikkeld van crisis tot welvaart.

Wij zijn ervan overtuigd dat fundamentele sociale rechten voorrang moeten hebben boven economische vrijheden. Dit is de geest van het Handvest van de grondrechten waarnaar in het Verdrag van Lissabon wordt verwezen. In een Sociaal Vooruitgangprotocol bij de Verdragen zou dit nog verder kunnen worden benadrukt.

Wij geloven dat de monetaire unie ten dienste moet staan van het Europese integratieproces en gebaseerd moet worden op de beginselen van vrede, democratie en solidariteit en op een economische, sociale en territoriale cohesie. Dit is de beste manier om de burgers een toekomst te garanderen in een geglobaliseerde wereld.

Wij wijzen er nogmaals op dat de EU streeft naar economische en sociale vooruitgang. Om de doelstellingen van de EU voor 2020 te verwezenlijken, hebben we sociaal stabiele economieën, een duurzame economische groei en financiële instellingen ten dienste van de reële economie nodig.

Wij zijn ervan overtuigd dat alleen via een dialoog redelijke, efficiënte oplossingen kunnen worden aangedragen voor de zware crisis die over Europa hangt. Helaas worden in plaats hiervan democratie en sociale dialoog maar al te vaak verwaarloosd, aangevallen en ondermijnd.

Wij doen een beroep op de EU om werk te maken van een beleid dat leef- en arbeidsomstandigheden, kwaliteitswerk, eerlijke lonen, gelijke behandeling, doeltreffende sociale dialoog, vakbonds- en andere mensenrechten, goede overheidsdiensten en sociale bescherming - inclusief redelijke, duurzame gezondheids- en pensioensvoorzieningen - kan verbeteren.

Het industriebeleid moet gericht zijn op een eerlijke overgang naar een duurzaam ontwikkelingsmodel. Zo'n beleid zou zeker kunnen bijdragen tot een groter vertrouwen van de burgers in hun gemeenschappelijke toekomst.

Wij wijzen alle beleidlijnen af die tot een neerwaartse concurrentie leiden op het vlak van arbeidsrechten, lonen, arbeidstijden, sociale zekerheid, belastingen of het milieu.

Wij scharen ons evengoed achter een gecoördineerd economisch beleid en achter het streven naar een sluitende overheidsbegroting, maar wij betreuren de economische bestuursmaatregelen die de sociale verworvenheden van de afgelopen decennia ondermijnen, een duurzame groei, economisch herstel en werkgelegenheid in de kiem smoren en overheidsdiensten afbreken. Daarom zijn wij tegen het Verdrag inzake Stabiliteit, Coördinatie en Bestuur in de Economische en Monetaire Unie.

Ook maken wij ons zorgen over de methode die gebruikt werd om bovengenoemd Verdrag te produceren, waarbij geen enkele betekenisvolle rol was weggelegd voor het Europees Parlement en de burgers.

Wij dringen erop aan dat de EU en haar lidstaten zich strikt houden aan Europese en internationale instrumenten als IAO-verdragen, de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en het herziene Europees Sociaal Handvest en diens protocol betreffende een systeem voor collectieve klachten (1995), waartoe de Europese Unie eveneens zou moeten toetreden.

Om al deze redenen eisen wij een Sociaal Pact voor Europa. Wij stellen voor de inhoud van dit Pact te bespreken en overeen te komen op Europees driepartijenniveau.

Het Europees Verbond van Vakverenigingen is van mening dat de volgende elementen deel moeten uitmaken van dit Sociale Pact:

Collectieve onderhandelingen en sociale dialoog:

Vrije collectieve onderhandelingen en een vrije sociale dialoog zijn niet weg te denken uit het Europees Sociaal Model. Beide moeten zowel op Europees als nationaal niveau worden gegarandeerd en elke lidstaat dient hiertoe de nodige ondersteunende maatregelen te nemen;

Zowel de autonomie van de sociale partners op nationaal en Europees niveau als hun rol en standpunten moeten worden gerespecteerd; de overheid mag zich niet unilateraal met de collectieve onderhandelingen of met bestaande cao-overeenkomsten bemoeien; zoveel mogelijk werknemers dienen bovendien bij de cao-overeenkomsten te worden betrokken;

Het is van fundamenteel belang dat de sociale partners al vanaf de diagnosefase daadwerkelijk betrokken worden bij het Europese economische bestuur en de nationale hervormingsplannen. De inspanningen om zich aan veranderende omstandigheden aan te passen dienen in verhouding te staan tot eenieders middelen en mogen niet alleen door de werknemers en hun gezinnen worden gedragen.

Economisch bestuur voor duurzame groei en werkgelegenheid:

Dringende maatregelen om een einde te maken aan de staatsschuldencrisis en de ECB de rol te geven van "lener in laatste instantie", zodat zij ook euro-obligaties kan uitgeven. Op de afzonderlijke landen afgestemde groeiprogramma's moeten worden besproken, overeengekomen en gecontroleerd in overleg met de sociale partners;

Een Europees industrie- en investeringsbeleid dat de economische en ecologische uitdagingen aangaat; de prioriteit behoort te liggen bij investeringen in een duurzame infrastructuur, onderzoek en ontwikkeling, klimaattechnologie en hernieuwbare hulpbronnen. Zij mogen niet (te) worden opgenomen bij de berekening van de overheidstekorten;

Regels om een gereguleerde, solide en transparante financiële sector te verzekeren die ten dienste staat van de reële economie;

Dankzij een beter gebruik van de Europese structuurfondsen, de Europese Investeringsbank, projectobligaties en een behoorlijk uitgedachte belasting op financiële transacties

zouden extra middelen vrijkomen die vervolgens zouden kunnen worden gebruikt voor sociale en ecologische doeleinden;

Er zou een einde moeten komen aan de Europese druk om de overheidsdiensten te liberaliseren. Deze zijn namelijk een nationale verantwoordelijkheid;

Redelijke lonen voor iedereen, om de groei en interne vraag te stimuleren;

Een jeugdgarantie dat alle jongeren in Europa die hun baan verliezen of de school verlaten, binnen vier maanden een decente baan of passende opleidingskansen krijgen;

Maatregelen om de kwaliteit van het werk te verbeteren en preciaire werkgelegenheid te bestrijden; misbruik met deeltijdcontracten, tijdelijke contracten en contracten van bepaalde duur tegengaan;

Actief arbeidsmarktbeleid, met inbegrip van initiatieven om mensen te helpen die weinig of geen band met de arbeidsmarkt hebben.

Economische en sociale rechtvaardigheid:

Redistributieve en geleidelijke belasting op inkomen en vermogen, en een einde aan belastingparadijzen, belastingontduiking, belastingfraude, corruptie en niet-gedeclareerd werk;

Vastberaden actie tegen speculatie;

Effectieve maatregelen om iedereen gelijke lonen en gelijke rechten voor gelijkwaardig werk te verzekeren; cao-overeenkomsten en gelijke lonen moeten voor iedereen gelden, ongeacht de vorm van hun contract, met name wanneer zij op dezelfde arbeidsplaats werken;

Beleid uitvoeren om een einde te maken aan de loonkloof tussen vrouwen en mannen;

Loonbepaling moet een nationale zaak blijven en plaatsvinden in overeenstemming met de nationale praktijken en nationale industriële relaties. Onderhandelingen tussen sociale partners op het juiste niveau zijn de beste manier om een goed loon en goede arbeidsomstandigheden veilig te stellen; in die landen waar de vakbonden dit noodzakelijk achten, zou het officiële minimumloon aanzienlijk moeten worden verhoogd. Maar alle loondrempels moeten in elk geval de normen van de Raad van Europa inzake een eerlijk loon respecteren.

Harmonisering van de heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting en invoering van minimumtarieven voor deze belasting. Indien mogelijk zou het minimumtarief 25% moeten bedragen: het huidige gemiddelde in Europa.

Wij roepen de Europese werkgeversorganisaties, EU-instellingen, nationale regeringen en ondersteunende organisaties op om een debat over dit voorstel van het EVV inzake een Sociaal Pact voor Europa op gang te brengen.

